

ad. dr hab. Leszek Lorent

Warszawa, 28.08.2018

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

dziedzina: sztuki muzyczne

dyscyplina: instrumentalistyka

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dra Patryka Piłasiewicza w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie dyrygentura

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, pismo Dziekana prof. zw. dr hab. Janusza Staneckiego z dnia 4 czerwca 2018. Zlecenie zostało podjęte w związku z decyzją Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych z dnia 11 kwietnia 2018, powołującą komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dra Patryka Piłasiewicza w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie dyrygentura. Do wspomnianego pisma została dołączona niezbędna dokumentacja oraz płyty dvd *Charles Mingus' Sound of Love* stanowiące dzieło artystyczne.

Podstawowe dane o Habilitancie

Pan dr Patryk Piłasiewicz jest adiunktem w Katedrze Jazzu Akademii Muzycznej w Poznaniu. Główną osią Jego działalności artystycznej i naukowej jest praca z Big Bandem macierzystej Uczelni oraz realizacja własnych inicjatyw twórczych z pogranicza sztuk muzycznych i wizualnych. Punktem zwrotnym w Jego karierze artystyczno-naukowej była obrona doktoratu *Orkiestra jazzowa jako przestrzeń dialogu. Analiza z punktu widzenia dyrygenta na podstawie wybranych utworów Gila Evansa i Milesa Davisa* (2012). W latach 2012-2014 poszerzał swoją wiedzę biorąc udział w wykładach oraz zajęciach dyrygenckich w Konserwatorium w Oviedo, oraz w estońskiej akademii muzycznej.

Artysta regularnie bierze udział w konferencjach naukowo-artystycznych, poruszając się w obszarze syntezy sztuk – muzyki, fotografii, filmu, architektury. Efektem wymienionych działań

jest popularyzacja wiedzy na temat związków muzyki z innymi dziedzinami działalności artystycznej – zarówno w aspekcie teoretycznym (publikacje) jak i praktycznym (koncerty). Habilitant jest pracownikiem Filharmonii Poznańskiej, gdzie piastuje stanowisko solisty kontrabasisty.

Ocena autoreferatu wraz z dorobkiem artystycznym/dydaktycznym/naukowym

Autoreferat dra Patryka Piłasiewicza sporządzony został wg wzorca zamieszczonego na stronie internetowej Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych. Jest zbiorem informacji na temat działalności artystycznej i naukowej Habilitanta zanotowanych w formie punktów (których treść jest następnie rozwijana). Tego rodzaju dyspozycja treści wprowadza element uporządkowania i klarowności, co jest niewątpliwą zaletą autoreferatu oraz dorobku. Prezentowane w nim informacje pozwalają na wysoką ocenę działalności artystycznej i naukowej Habilitanta. Autoreferat wraz z uzupełniającymi go elementami (dorobek artystyczny, naukowy i pedagogiczny) składa się z następujących ustępów:

- podstawowe informacje o Habilitancie (stopnie i tytuły, zatrudnienie itp.)
- opis dzieła wraz z przedstawieniem kontekstu (centralna i najważniejsza część autoreferatu)
- działalność artystyczna, stanowiąca resume działań koncertowych Habilitanta od początku jego muzycznego kształcenia
- działalność kompozytorska
- działalność dyrygencka i dydaktyczna
- zespoły – kameralistyka jazzowa
- działalność nagraniowa i wydawnicza
- działalność kulturotwórcza i środowiskowa
- działalność koncertowa (orkiestrowa i kameralna oraz projekty interdyscyplinarne)
- inicjatywy społeczne i środowiskowe
- działalność dydaktyczna
- informacje o współpracy z organizacjami i stowarzyszeniami działającymi w zakresie sztuki w kraju i za granicą
- informacje o stażach i szkoleniach za granicą
- inne osiągnięcia
- działalność popularyzująca sztukę
- podsumowanie

Powyższe elementy składowe zostały przez Habilitanta rozdzielone czasowo na dokonania zrealizowane przed uzyskaniem stopnia doktora i po jego uzyskaniu.

Informacje przedstawione w autoreferacie oraz w dorobku artystycznym/dydaktycznym/naukowym pozwalają stwierdzić, iż Pan Patryk Piłasiewicz jest aktywnym artystą, nie ograniczającym swych działań jedynie do "estrady" ale rozszerzającym je do wszelkich innych form aktywności artystycznej i naukowej. Należą do nich m.in. działania na szeroko pojętym polu kultury, liczne inicjatywy społeczne i naukowe, czy tak ważna w dzisiejszych czasach działalność popularyzująca sztukę. Pan dr Patryk Piłasiewicz zwraca w podsumowaniu autoreferatu uwagę na międzyludzki czynnik swych działań, co w obliczu piastowanej przez niego funkcji dyrygenta Big Bandu jest szczególnie istotną kwestią – pozwala bowiem sądzić, iż praca pod jego kierownictwem realizowana jest w duchu szacunku dla muzyków i dla samej sztuki.

Habilitant konkluduje autoreferat następującymi słowami: *Współpraca w orkiestrze, kierowanie zespołem, przekazywanie i czerpanie wiedzy, organizowanie wydarzeń o charakterze społecznym – wszystko naznaczone było kontekstem międzyludzkim, który warunkował realizację polanów artystycznych.*

Ocena osiągnięcia artystycznego

Opis osiągnięcia artystycznego (dzieła) stanowi główną i najbardziej obszerną część autoreferatu. Stanowią je płyty dvd pod wspólnym tytułem *Charles Mingus' Sound of Love*. Na płytach zarejestrowano 12 kompozycji w wykonaniu Big Bendu Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu, pod batutą Habilitanta. Są nimi:

1. *The Herd Of Wild Bats*
2. *Tęsknica*
3. *Gimme Some More*
4. *Kiedy Śpisz*
5. *Krakatau*
6. *Ogród Babilonu*
7. *Haitian Fight Song*
8. *Fables Of Faubus*
9. *Boogie Stop Shuffle*
10. *Nostalgia In Times Square*
11. *Duke Ellington's Sound Of Love*
12. *Moanin*

Wybór utworów uwiecznionych na płycie został dokonany przez dra Patryka Piłasiewicza wg ściśle określonych kryteriów, dzięki czemu całość dzieła artystycznego zyskuje wspólny profil energetyczny i wyrazowy. Jak zaznacza Habilitant: *Zawarte w nich* [tu: w wybranych

kompozycjach] są najważniejsze cechy Mingusowskiego języka; odwołania do archetypów bluesa i spirituals, lamentacyjność, śpiewność i traktowanie fraz muzycznych w sposób zbliżony do artykulacji słownej. [...] Głównym powodem wyboru kompozycji Mingusa był przede wszystkim ogromny ładunek emocjonalny zawarty w muzyce i możliwy do odczytania już w samej strukturze partytur. Na szczególną uwagę w wyborze i interpretacji dzieł zasługuje analiza kontekstu inspiracyjnego dokonana przez Habilitanta. Tego rodzaju podejście do materii dzieła muzycznego, ukazujące głębię inspiracyjnych podstaw, ma niebagatelny wpływ na jego ostateczny kształt brzmieniowy. Pozwala ponadto słuchaczom na duchowe przeżycia, co zdają się potwierdzać słowa dra Piłasiewicza:

Narracja tych utworów jest czymś więcej niż zestawieniem kontrapunktów melodycznych, warstwy harmoniczej i rytmu – dla uważnego słuchacza, stanowi drogę prowadzącą do wyzwolenia głębokiego duchowego oczyszczenia, katharsis.

Należy zaznaczyć, iż praca z zespołem kameralnym (niezależnie od tego czy jest to zespół jazzowy, czy formacja artystyczna wykonująca inny rodzaj muzyki) jest zagadnieniem niezwykle trudnym, z którego dr Patryk Piłasiewicz wywiązał się znakomicie. Interpretacje kompozycji Mingusa dokonane przez Habilitanta charakteryzują się świeżością, dbałością o detale każdej warstwy muzycznej, precyzją realizacji. Można pokusić się o tezę, iż energia dyrygenta, jego wrażliwość muzyczna udzieliły się Big Bandowi poznańskiej Akademii Muzycznej, czego efektem jest dzieło artystyczne z jednej strony osadzone w tradycji wykonawczej z drugiej zaś wyznaczające nowe drogi rozumienia muzyki jazzowej.

Artystyczna metodologia przyjęta przez Habilitanta opiera się o ideową diadę, której skrajnymi biegunami są:

- precyzja wykonawcza, wierność zapisowi nutowemu partytury
- elementy improwizacji jazzowej wyzwalające muzykę ze sztywnych ram wysokościowej i rytmicznej dyspozycji materiału brzmieniowego

Połączenie z pozoru wykluczających się opozycji dało znakomity rezultat w formie recenzowanego dwupłytkowego albumu.

Poprzez prezentację dzieła artystycznego dr Piłasiewicz w muzyczny sposób zdaje się potwierdzać własne słowa, stanowiące element jego artystycznego credo:

Moim pragnieniem jest podążanie drogą muzyki w taki sposób, by napotkani ludzie mogli odczuć, że utwory, w których wykonaniu uczestniczę są skomponowane właśnie dla nich.

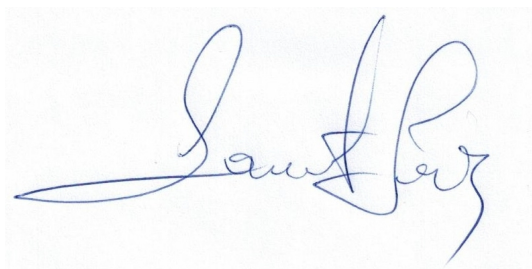
Oprócz wysokiej klasy wykonania zarejestrowanych na płytach dzieł należy zwrócić uwagę na dobrą jakość nagrania oraz estetyczną formę wydawniczą płyt (choć całościowy projekt artystyczny zapewne wiele by zyskał, gdyby został wydany na płytach winylowych, mimo, że pozbawiony zostałby wówczas warstwy wizualnej... Jest to drobna dygresja niemająca związku z oceną).

Konkluzja:

Dokumentacja habilitacyjna dra Patryka Piłasiewicza wraz z dziełem artystycznym *Charles Mingus' Sound of Love* są świadectwem wysokich kwalifikacji naukowych i artystycznych spełniających wszystkie wymagania stawiane przed kandydatami pretendującymi do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Pan dr Patryk Piłasiewicz należy do artystów o szerokich horyzontach twórczych – jego działania artystyczne nie ograniczają się bowiem do odtwarzania partytur. Analizując autoreferat, dokonania artystyczne i naukowe, oraz percypując dzieło uwiecznione na płycie cd mogę stwierdzić, iż Habilitant wykazuje aktywną działalność na polu sztuki muzycznej. Będąc wierny swemu artystycznemu powołaniu, realizuje je konsekwentnie i na najwyższym poziomie, czego dowodem są płyty, stanowiące dzieło artystyczne.

Niniejszym stwierdzam, iż wszelkie informacje zawarte w dokumentacji habilitacyjnej dra Patryka Piłasiewicza w pełni spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku poz. 1852 z późniejszymi zmianami).

Dzieło artystyczne oraz dorobek artystyczny/naukowy/dydaktyczny Habilitanta przyjmuję i oceniam wysoko.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lautberg', is centered on the page. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke extending to the left.